

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Tanév végén.

Még néhány nap van hátra, azután bezárulnak az összes osztályok, iskolák ajtai.

A csongrádi iskolákban a lefolyt tanévben nem lehetett olyan rendszeres tanítást tartani, mint más esztendőkből, mégis a tanítási eredmény általában jónak mondható. Igaz, hogy az iskolák bezárása miatt a tantestületek, lelkiileg vak emberektől többször meggyanúsítottak, de ezen méltatlan támadás nem lohasztotta a tanítóság munkakedvét, hanem haladt a kitzűzött uton biztosan.

Mert ama körülmény minden ép eszű ember előtt világos, hogy járványos betegség alkalmával nem a tanítóra való tekintetből csukják be az iskolákat, hanem a gyermekek és a szülők érdekében. Mivel azonban nálunk keresztényi szeretetből az a divatos szokás, hogy akik nem tolják a népbolondítók szekerét, csupán egyedül hivatásuknak élnek, azokat meggyanúsítják, megrágalmazzák.

A hitoktatás kérdését is kár olyan nagyon hánytorgatni, hogy így vallástalanok, úgy vallástalanok lesznek a tanulók, mert a lefolyt hittani vizsgálatok alkalmával elnöklő lelkészek az eredmény fölött elismerésüknek adtak kifejezést. Hogy néhol talán gyengébb a tanítási eredmény, az természetes dolog, mert, mint az ujjunk, az emberek és a gyermekek sem egyformák. S az így fog lenni, ha mindannyi püspök tanítja is a hittant.

Egyébként ha nem tetszik a tanítók hittanítása, hát egyszerűen bizzák azt papokra, de a tanítónak hagyjonak békét a vizsály szárnyát bontogató elemek. Punctum.

Ami az iskolák egyéb ügyeit illeti, mint teljesen modern intézet áll a polgári leányiskola, a hol városunk lakosságának leánygyermekai tanulnak. Ügyes, lelkiismeretes vezetés mellett, mely kevés idő alatt teljesen még nem érvényesülhetett, ezen intézet virágozni fog és sok szülő hálátelt szívvel gondol létrehozójára.

Az elemi iskolák anyagi dolgai a legjobban állnak. Az államosítás óta az iskolák száma nagyban szaporodott. A sip-utcai iskolánál régebben három osztály volt, most pedig már hat. És szolgálakás. A

kereszt-téri iskolánál valamikor két osztály volt, ma pedig van négy. Szintén szolgálakással. A belvárosi iskola teljesen átalakított. Az egy osztályból lett kettő, zárt folyosóval. A tanítói lakás megszépült, az iskolai udvar egy kiskerttel megnagyobbított.

A mámai rétből, mentett rétből és a tanyák között iskolák állítottak, a régi iskolák és tanítói lakások kijavítottak, szóval minden téren haladás észlelhető. Most legújabbban ismét több tanyai iskola szervezése van szönyegen.

A legtöbb hiány, az államosítás előtti időhöz viszonyítva, a központi ének- és tornatanításnál van. Mert úgy áll voltaképpen a dolog, hogy azelőtt a tornát az összes osztályokban külön tornatanító, az éneket meg a kántor tanította. Most is úgy kellene beosztani az osztályokat, hogy egy tanítónak adnák az összes tornát, esetleg az éneket is, az ő helyére pedig a tanyáról behelyeznének egy idősebb törekvő tanítót: így aztán az érdem jutalmat nyerne, — meg a tornatanítás jó kezébe jutna; míg ebben az állapotban némelyek járatlanságát és testi fogyatékoságát nem is véve tekintetbe, nem tartjuk czélravezetőnek ezen tárgyak tanítását.

Ovodáink az év nagyrésztében zárva voltak. Akik ismerik ama körülményt, hogy hány ovodaköteles gyermek van és a két ovodában mennyi fér el, azok bizonyoságot tehetnek a mellett, hogy még legalább három ovoda szükséges Csongrádon. A magtárháta mögötti ovodát, mint a ragályos betegség fészket, be kellene zárni és vagy alkalmasabb épületbe áthelyezni, vagy új ovodát építeni.

Utóljára hagyjuk a polgári fiúiskola ügyét. Ezen intézet évtizedeken keresztül neveli az ifjúságot s még a köteles hálára sem tarthat számot. Ut rajta egyet-egyét mindenki, aki csak nem átalja. Tantermeiben 150 gyermeket kénytelen rossz padokban összezsúfolni akkor, midőn csak 100 tanulónak van rendes helye. De azért nincsen ember, aki belenézne a dolgokba, aki utána járna, hogy a polgári fiúiskolának legalább a czéljának megfelelő iskola állíttassék.

A polgári fiúiskola ügyét majd más alkalommal bővebben tárgyaljuk. Ha egészséges társadalmi viszo-

nyok volnának Csongrádon, akkor bizony még sokat, nagyon sokat lehetne keresztül vinni minden téren.

Sajtóper.

A Tiszavidékben 1901. évi november 10-ikén «Revisió» cím alatt sértésekkel telített cikk jelent meg, melyben Holló Adolf jegyző ellen azon rágalmak is ismételtettek, hogy midőn a piac téren lévő házát újonnan építette, az ott alkalmazott napszamosokat a város pénztárából fizette és hogy az első ártéri kut furására kiküldött bizottságnak azért, hogy a vállalkozónak nagyobb vállalati díjt adjanak, — 1000 fit borralalót ajánlott fel. E cikkben foglalt sértések és rágalmak szerzője ellen a szegedi kir. ügyészség Holló Adolf megkeresésére a sajtóügyi eljárást folyamatba tette és hosszas kutatás és vizsgálat után kiderítette, hogy a cikket Horvát Mátyás sajátkezűleg írta, s azon Hegyi Antal stílus javításokat tett és helyesirási hibákat javított.

Az esküdtbiróság az ügy tárgyalását 1902. június hó 19-én délelőtt 9 órakor a szegedi bünyenyítő törvényszék nagyobb tárgyaló termében tartotta meg. A bíróság Hevesi Kálmán elnöke alatt dr. Rigó Endre és dr. Márton József törvényszéki bírákból alakult, jegyző dr. Balogh Marczel volt, a vádat Fabó Zoltán kir. alügyész képviselte. Az esküdtek sorsolása minthogy a felek visszavetési jogukkal csak egy-egy esetben éltek, dr. Széll Gyula, Szekeres József, Sonegger Ottó, Scheinberger Antal, Sándor Ferencz, Somogyi Ferencz, Laki Lajos, Ujvári István, Töltéti Alajos, Orendi Gusztáv, Joo Mihály és Kopasz Antal kisorsolásával hamarosan befejeztetett.

A tanúkul megidézték Holló Adolf, Hegyi Antal, id. Szilber János, ifj. Szilber János és Bozó Mihály közül az utóbbi a tárgyalásra nem jelent meg, e miatt Horvát Mátyás a tárgyalás elhalasztását kérte, de a sajtóbíróság kérelmének helyt nem adott és a főtárgyalás megtartását határozta el.

A bizonyítási eljárás során Horvát Mátyás beismerte, hogy a cikket ő írta, de azt állította, hogy ő e cikk kéziratát Bozó Mihálynak adta át, ki vele szemben kötelezte magát, hogy a cikket leiratja és mint a maga cikkét adja át a Tiszavidéknek közlésre. Holló Adolf tanúként vallja, hogy ő Horvát Mátyástól nyilatkozatot kapott, melyben a cikk sértéseit és rágalmaikat visszavonja, a történet felett sajnálatát fejezi ki, neki elégtételt ad, ennek folytán ő Horvát Mátyás megbüntetését nem kívánja. A többi tanúk kihallgatásától felek elállottak.

Az esküdtbiróság elnöke Hevesi Kálmán felolvasta a Holló Adolf jegyző ellen a fegyelmi vizsgálatot megelőző vizsgálat ügyében hozott határozatokat, melyből kiderült, hogy Szőke Illés tanácsbeli elkérte Holló Adolf jegyzőtől a háza építéskor kikerülő felesleges földtömeget és azt a piac téren lapos részeinek feltöltésére felhasználta. Kiderült továbbá, hogy az ártéri kut furatására kiküldött bizottság tagjai egybehangzóan azt vallották, hogy őket Holló Adolf sohasem akarta borralaló

elfogadására reábirni, sőt éppen Holló Adolf igyekezett legjobban a vállalati öszszeg leszállításán és a község érdekeinek megvédésén.

Az esküdtekhez intézendő kérdőpontok megállapítása után Fabó Zoltán kir. alügyész tartotta meg vádbeszédét, kiemelte a sajtó szabadság nagy előnyét, melyet mételeyez a sajtóban felburjánzó hazugság és piszkolódás; kiemelte, hogy Horvát Mátyás ez esetben nem Holló Adolfot a magánembert sértette meg, de rágalmozta és sértette a közhivatalnokot, mely Holló Adolfnak nem magán ügye, Holló a maga privát sérelmét megbocsáthatja, de közhivatalnok sértéseért ő megtorlást és terhelt megbüntetését kívánja.

Horvát Mátyás védelmében újra hangsúlyozta, hogy ő a cikket Bozó Mihály kérésére írta, őt Holló Adolf személyéhez gyermekkori barátság fűzi, magát vétkesnek nem tartja.

Válaszában a kir. ügyészség képviselője súlyosbító körülményül emelte ki, hogy terhelt egy régi jó barátja ellen orvul Bozó Mihály háta megett intézett támadást.

Az esküdtek visszavonultak és 1/2 órai tanácskozás után részükéről dr. Széll Gyula közölte, hogy 7-nél többen Horvát Mátyást nyomtatvány útján köztisztviselő ellen elkövetett rágalmozásban bűnösnek, s ugyancsak 7-nél többen nyomtatvány útján, de nem köztisztviselő ellen elkövetett becsületsértésben vétkesnek ítélték.

Az esküdtek verdiktje alapján a sajtó bíróság Horvát Mátyást nyomtatvány útján köztisztviselő ellen elkövetett rágalmozásban bűnösnek mondta s ezért egy hónapi fogházra, 200 korona pénzbüntetésre és a bünygi költségek megtérítésére ítélte, nem fizetés esetén a 200 korona pénzbüntetés további 10 napi fogházra fog átváltoztatni, egyidejűleg elrendelte, hogy ezen ítélet jogerőre emelkedés után a legközelebb megjelenő Tiszavidek című lapban közzé tétessék. A becsületsértésért a bíróság Horvát Mátyást nem ítélte el azért, mert a sértés az esküdtek verdiktje értelmében nem köztisztviselő, hanem magán személy ellen irányult, s ilyképp nem a közbűny, hanem a sértett indítványára lenne üldözhető. Enyhítő körülménynek vette a bíróság Horvát Mátyás fedhetlen előéletét és azt, hogy Holló Adolf őt megbüntetni nem kívánta.

A közgyűlésből.

Mióta Szvoboda Ferenc a község ellen ama bizonyos 64000 korona összeg iránt a pert folyamatba tette, tartózkodott a vezérszerepnek magához ragadásától és zajtalan szereplésével igyekezett másodszorba jutni, de a mult kedden a fogyasztási hivatalban tartott rendes közgyűlésen hirtelenül és váratlanul az első sorba nyomult és vitte a neki nem illő első szerepet, harciba vitte módszerét és reá igyekezett birni a közgyűlést az ügyek elhuzása-halasztása és így elposványosítására. El is érte, hogy a közgyűlés a tanyai iskolák építésére felveendő kölcsön ügyét elhalasztotta arra az időre, mikoron majd a gondnokság térképpel és statisztikai adatokkal beigazolja, hogy a határ melyik részére összesen mennyi iskola építése szükséges és igazán nem rajta mult, hogy a magtár átalakításának munkája, melyet még ez évben fogantatosítani a képviselő testület május hóban egyhangúlag elhatározott, s a mely határozat a törvényhatóság részéről is egyhangúlag jóváhagyott, most az utolsó perczen, mikor a munka már árlejtésen is kiadott és a vállalati öszszeg 19500 korona kikiáltási ár helyett 18240 koronában megállapítottat, elodáztassék, elposványittassék és az átalakítás talán évekre lehetetlenül tétessék.

A magtár átalakításának elodázását azon okból kísérelte meg Szvoboda Ferenc, hogy az előjáróság bejelentette, hogy a szegedi kir. pénzügyigazgatóság ismételt felhívásra sem volt hajlandó kilátásba helyezni, hogy a kir. adóhivatal helyiségei-

ért bért fizet és hogy ennek folytán bejelentette az előjáróság, hogy a királyi adóhivatalnak a most díjtalanul átengedett helyiségeken túl többet, avagy más helyiséget rendelkezésre adni nem fog.

Egyidejűleg indítványozta az előjáróság, hogy a magtár átalakításával ott létesítendő közgyűlési terem, melyet csak azért tervezett 96 méter hosszúra, mert helyet akart szorítani a kir. adóhivatalnak, most mikor ezen ajánlatát a szegedi kir. pénzügyigazgatóság a legridegebben elutasította, 16.4 méter hosszúra építessék ki és evvel tétessék lehetővé, hogy abban ne csak a közgyűlés találjon kényelmes helyet, hanem ott népesebb gyűlések, mint a bukrosi birtokosság, a mentetréti birtokosság, az ármentesítési birtokosság közgyűlései, a tisztújító szék is szükség esetén megtartható legyen. Az építkezés elhalasztása azonban azon veszélyvel is járna, hogy a főszolgabírói hivatalnak a részére építendő helyiség ez év október 1-én átadható nem lenne, már pedig a főszolgabírói hivatalnak a bérlete 1902. október 1-én lejár és vagy a községtől, vagy más-tól helyiséget bérelnie kell, ha a főszolgabírói hivatalt a község bérlőjének meg nem nyerheti, ugy a remélt évi 700 korona bérösszegetől elesik. Szavazásra nem került a sor, mert az elnöklést időközben Csejthey Lajos bírótól átvett Sinkó Imre II. bíró a közgyűlés hangulatára támaszkodva az előjáróság határozati javaslatát elfogadottnak jelentette ki és abban Szvoboda hallgatóság belenyugodott.

Érdekes összetűzése volt Szvobodának Söhly Gyula jegyzővel az ártéri birtokosokat érdeklő törvényhatósági határozat tudomásul vétele ügyében; már már tudomásul vette a közgyűlés a határozatot, mikor Söhly ujabban felhívta a közgyűlést, vagyis inkább Szvoboda figyelmét az ügyre és kifejtette, hogy felebbezésel lehetne a határozatot megtámadni és evvel annak végrehajthatóságát elodázni. Szvobodát az inderkedés harcias hangulatba hozta, nyomban indítványozta a felebbezést s minthogy ő Söhly Gyula jegyzőre a felebbezés indokolását reabizandónak nem tartja, ennek szerkesztésére egy bizottságot kér kiküldeni. Söhly se maradt adósa Szvobodának, kijelentette, hogy ő a közgyűlés határozatát végrehajtottá még akkor is, ha az az ő nézetével nem egyezett, Szvobodának nincs joga őt gyanúsítani, nem ellenzi, ha Szvoboda a felebbezés elkészítésével megbizatik, de ez esetben kikötendő, hogy ezért Szvoboda semmiféle díjazásra igényt nem tarthat. Erre meg Szvoboda pattant fel és azt állította, hogy ő emlékszik egy esetre, mikor ő ingyen teljesített szolgálatot a községnek, erről Pitrik József is tud, de Söhly csak azt erősítette, hogy neki szomorú tapasztalatai vannak. Egyébként a közgyűlés nagy békességben végződött, hogy az e hó 26-án megtartandó községi képviselő választáson felrészülve legközelebb tisztújító széken gyakorolja a város közérdeke iránt tartozó kötelességét. Kívánatos lenne, hogy olyan férfiak kerüljenek a közgyűlésbe, kik nem bábjai Hegyinek, hanem a saját eszükkel gondolkodni, saját akarataukat a község érdekében érvényesíteni képesek. Végtele-nül elszomorító, hogy a 23000 lakossal bíró Csongrád sorsát oly férfiak intézik, kik minden önálló gondolkodásról eleve lemondtak, kik erre esküt tettek, kik egy náluknál rosszabb ember zsarnokságát megadással tűrik.

UJDONSÁGOK.

— **A csongrádi petíció.** A képviselőház elrendelte a vizsgálatot a csongrádi választás tárgyában s parlamenti bizottság gyanánt Just Gyula, Széless József és Nyegre László képviselőket küldte ki a vizsgálat megejtésére.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi minster Draskovics Domokos járásbírói hivatalnokot irrodatisztá léptette elő.

— **Adomány.** Az első magyar általános biztostó Társaság a csongrádi önkéntes tüzoltóegyletnek 50 korona segélyt adott.

A nemesen gondolkozó biztosító intézetet ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe.

— **Választási elnökök.** A f. hó 26-iki községi képviselők választásánál a következő elnökök lesznek: I. Büchler Márton, II. Vannay Ferencz, III. Rosenberg Ede, IV. Sággy Mihály, V. Nyiry Gyula, VI. Szendrői László, VII. dr. Buck Herman, VIII. dr. Molecz Lajos, IX. dr. Nagy Sándor, X. kerületben Boda Márton.

— **Acetylgáz.** Neuschwender Lajos a városi népkert bérlője a kertet acetylgázzal világítja, amely már elkészült és olyan kellemes üdülő helylyé változtatta át, hogy a t. község a saját érdekében cselekszik, ha esténként egy pohár jó sör mellett oda megy üdülni.

— **Gyilkossági kísérlet.** Kócsó György kocsis már régen szerelmi viszonyt folytatott a «Fiume» kávéház szakácsnéjával, Varga Rozáliával. A szerelmesek a legszébb egyetértésben voltak addig, míg a méntelep katonái meg nem érkeztek. Ekkor azonban fölbomlott a szép egyetértés, mert Varga Rozália szive szerelmre gyuladt Szegzárdi Mihály huszár iránt, aki miatt Kócsó teljesen kegyvesztett lett. A mellőzött szerető bosszút forralt s f. hó 20-án reggel megleste mikor a katona kedvesétől eltávozik és az ajtóban markolatig döfte vállába a bicskát. A súlyosan sérült katonát beszállították a városi kórházba.

— **Az adósróf.** Emlegettük lapunk mult számában, hogy a csongrádi iparosok és kereskedők naponként tanácskodtak az adóemelést tárgyában — s elhatározták, hogy mi mindent fognak csinálni. Most értesülünk arról, hogy az elhatározást nem követték a tettek, csupán annyit cselekedtek meg a tagok közönye miatt, hogy a kamara csongrádi kúlgájai tudatták a kamarával, hogy az itt működő adókievítő bizottságban a kincstári képviselő nem követi a pénzügyigazgató által jelzett utasításokat, ugy hogy az érdekeltek a legnagyobb elkeseredéssel hagyják el a tárgyaló-termet. A csongrádiak azért kérték a kamarát, hogy védelmükben forduljon a pénzügyminiszterhez. Ezt a kérést teljesítve, a kamara elnöksége sürgőnyt küldött a pénzügyminiszteriumba, kérve az adóemelések mellőzését, ami Csongrádot illetőleg annál indokoltabb, mert ott a szövetkezeti vezetők által fanatizált nép tömegesen látogatja a hat nagyforgalmú fogyasztási szövetkezeti boltot és ezek rohamosan lepasztván a kereskedők forgalmát, adóknak lényeges mérséklése volna indokolt és nem adóik fölemelése, ami teljes pusztulást okozhatna.

— **A vörheny szörványosan ismét fellépett városunkban.** Több gyermek beteg-távozott az iskolából. A vizsgák a közegészségügy érdekében a hétfői napon okvetlen megtartandók. A hátralévő pár nap eredmény tekintetében mit sem számít, mig járványidején a tömeges együttléssel kiszámíthatlan következményeket vonhat maga után.

— **Gazdák ijedtsége.** Valaki H.-M.-Vásárhelyről riasztó híreket küldött egyik fővárosi hírlapnak, arról, hogy Hódmezővásárhely buza termését tönkre tette a torzsgomba, mely nagy mértékben lépett fel és a szomszéd vármegyékben is tönkretétellel fenyegeti a buzatermést. Hát ami a szomszéd vármegyéket illeti — eddig csak azt tapasztalták a kiküldött szakértők, hogy ez a torzsgomba olyan állapot, mint a hírlapi kacsa — mert mint pl. Csongrádon is konstátálva lett, néhány gazda erre a hirre ijedten neki rontott a búzájának — hogy learatja takarmánynak és aztán bánta meg: mert mindössze csak 4 hold területen lett konstátálva a torzsgomba fellépése. A buzatermés holdanként 6—8 métermázsát ígér: s a tavalyinál szebb termésre van kilátás. Rozsban azonban 20 év óta nem volt hasonló dús termés.

— **Szülőtermés.** A csongrádi szőlős gazdáknak olyan bő szüret ígérkezik — amilyenre réges-régen nem volt példa. Meg is vannak akadva hordók dolgában, s jól tennék a gazdák, ha legalább hordó vétele szövetkezésnek — addig amíg a borértékesítés ideje elérkezik.

— **Alakítják a magtárt.** A városház udvarán levő magtárépületet végtére is alakítják. Miután a képviselőtestület ebbeli határozata jóváhagyatott, már le is bontották a tetőzetet. Csak azután tökéletes munkát végezzenek. A munkálatokat Mészáros Sándor építész vezeti.

— **A félrebillent márleg.** A Tiszavidek mult száma cikkében azon meggyőződésnek ad kifejezést, hogy Csongrádon a

társadalomban levő erők egyensulya megzavartatott. Hanem elfelejtette azt megírni a kis kedves, hogy mindezen állapotokat a szeretet vallásának papja, Hegyi Antal idézte elő, aki úgy «értekezleteivel», mint lapjában írásban folyton az úri osztály ellen izgat s nyíltan kijelentette, hogy Csongrádon nem ismer művelt urat. A mi pedig a fogyasztási szövetkezetek dolgát illeti, hát szintén félrebillenti a mérleget a cikkíró, mert a csongrádi fogyasztási szövetkezet csak azért alakult, hogy némely kereskedő túlkapásaival szemben a közönséget megvédje. Egyébként pedig hagyta élni mindegyiket. A keresztyén (?) fogyasztási szövetkezet meg azért szerveztetett, hogy tönkre tegye a kereskedőket, miért is minél nagyobb számmal állított fel. Ez az igazság. A béke olajágával való kacérkodás, választás előtt, szép dolog, de már tetteket szeretnénk látni. Egyébként pedig csak igazat kell írni!

— **Rendelet a vasárnapi munkaszünetéről.** Az ipari munkák vasárnapi szüneteléséről szóló törvényre vonatkozva, a belügyi és földmívelésügyi minisztérium együttesen a következő rendeletet adják ki: Vaj gyártásnál a tejszín megszavanyodása miatt károk nélkül félbe nem szakítható munka vasárnap és Szt.-István napjain is végezhető egész nap. Sör, élő baromfi, romlkony természetű élelmiszerek, melyeknek fuvarozása, elszállítás céljából teherárúként való feladása, valamint a teherárúként érkező ily cikkekkel álló küldemények kiadása és az állomástról való elfuvarozása, továbbá a gyorsárúk, melyeknek fuvarozása, felvétele és kiszolgáltatása általában vasárnapon és Szt.-István napján déli 12 óráig végezhető volt eddig is, — olyan helységekből, melyeknek állomásain az említett árukat szállító vonatok déli 12 óra után közlekednek, a vonatközlekedés idejéhez képest munkaszüneti napokon déli 12 óráig is fuvarozhatók, vasúti szállításra felvehető és kiszolgáltathatók. Élő állatok vasárnapokon, valamint Szt.-István napján az egész napon át felhajthatók, szállíthatók, szállítás céljából úgy gyors, mint teherárú gyanánt feladhatók, megérkezésükkor a szállítási eszközökből kirakhatók és az állomástról rendeltetési helyükre szállíthatók, illetve hajthatók. Közöljük ezt a miniszteri rendeletet azért, mert az különösen a mi aprójszág és jószágkereskedőinket közelről érinti, — ezután való mihez tartásuk végett.

— **A bukrosi birtokosság** mult vasárnap közgyűlést tartott, a kaszáló felosztását Bába Rókusztól elvette és Vári Antal mérnökre bízta, s kimondta, hogy Turi A. Pál tanácsnok ellen a bukrosnak gondatlanságból történt elárasztásáért a fegyelmi eljárást folyamatba tétetni nem kívánja. **Vállalkozók és építések figyelmébe.** Az

Országos Pályázati Közlöny szállításokra építkezésekre kiírt összes nyilvános és magán pályázatot közli. Előfizetési ár negyed évre 4 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Röck-Szilárd-utca 27. szám.

— **A Tisza áradása** nemcsak a felső-Tiszán okoz nagy károkat, de késlelteti a csongrád-szentesi állandó hid építését is, és kényszeríti a bukrosi birtokosságot az árvíz elleni védekezésre.

Eladás, vétel és bérlet legeredményesebb, ha az Országos Pályázati Közlönyben hirdetik, mely Közlöny az ipar, kereskedelem, mező- és erdőgazdaság összes köreiben közkezen forog. Mérsékelt hirdetési díjszabás. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal Budapest, Röck-Szilárd-utca 27. sz.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A helybeli ipartestület a városháza tanácstermében a mai nap d. u. 2 órájára rendkívüli közgyűlést hirdet, melyre az érdekelt iparosokat ez úton is meghívja. Tárnya: ipartestületi házvétel iránti intézkedés.

— **Megbánta az öngyilkosságot.** Fodor János 72 éves csongrádi lakos éjjel életuntságból a Tiszába ugrott. Tettét azonban csakhamar megbánta és segélyért kiabált. Siha József csongrádi fakereskedő tiszaparti házában meghallotta a fuldokló öreg segélykiáltásait, felkelt ágyából s csolnokon utánaevezett Fodornak és kimentette.

Mattasich-Keglevich ártatlan! A möllersdorfi katkai fegyintézetben most súlyos rabságot szenved Mattasich-Keglevich főhadnagy, akinek az ügye, melynek egyik főszereplője volt Koburg Lujza hercegnéasszony, a királyi vérből való szép szőke hölgy, annak idején óriási feltűnést keltett. A főhadnagyot, kívül Koburg Fülöp hercegné tudvalevőleg bárbaja is volt elítélték, elcsukták, de a közvéleményben az a meggyőződés él, hogy Mattasich-Keglevich ártatlan. Ujabbban a szerencsétlen főhadnagy ügyével sokat foglalkozott a Független Magyarország, melynek felelős szerkesztője Dienes Márton. Ez a jelesen szerkesztett lap, mely mindig gazdaó és érdekes tartalmánál fogva rohamosan hódította meg a magyar közönséget, újabbban a Mattasich-Keglevich ügyre vonatkozólag szenzációs adatok birtokába jutott, melyek a szerencsétlen főhadnagy teljes ártatlanságát bizonyítják és ezeknek az adatoknak a közlését a Független Magyarország (szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Váci-utca 81.) vasárnap, június 22-én kezdi meg. A cikksorozat, melynek címe lesz! «Mattasich-Keglevich ártatlan!» kétségkívül óriási feltűnést fog kelteni, mert a Független Magyarország (előfizetési ára egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy hónapra 1 frt 20 kr, egyes szám vidéken 5 kr.) nem egy, eddig fétve őrzött titokról fogja lerántani a leplet. A Független Magyarország, még egy szenzációs meglepetést készít elő az előfizetői számára. Karácsonyra ugyanis

minden július 1-én belépő előfizető pompás kiállítású és kiváló gazdag tartalmú, fényes illusztrációkkal ellátott naptárt kap, olyat, aminőt még soha magyar lap nem nyújtott. A Független Magyarország kiadóhivatala (Budapest, IV., Váci-utca 81.) készséggel küld mindenkinek mutatóvány-számot.

Mint értesülünk, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, ezen előzékenységről általánosan ismert, előkelő fővárosi pénzügyintézet újabb jelzálogosztályt nyitott s ajánljuk mai számunkban megjelent idevonatkozó hirdetését különösen gazdaközönségünk figyelmébe.

— **Kisgazdák és földmívelők szervezkedése.** A Magyar Gazdaszövetség által létesítendő gazdakörök (földmívelők szövetsége) részére készített alapszabálytervezet már nyomtatásban is megjelent s kapható a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalánál (Budapest, Baross-utca 10.). A kik a földmívelők tömörítése, jóléte és boldogulása érdekében munkálkodni s gazdaköröket létesíteni akarnak, forduljanak nevezett titkári hivatalhoz. Minden gazdakör, illetve községi gazdaszövetség tagja lesz a Magyar Gazdaszövetségnek s élvezni fogja annak támogatását. Fölvételnek a Gazdaszövetség kötelekébe a már létező gazdakörök, valamint azon olvasókörök és más egyesületek is, melyeknek tagjai földmívelők és kisiparosok. A melyik gazdakör, olvasókör, egyesület vagy szövetkezet a Magyar Gazdaszövetség kötelekébe akar lépni, forduljon ennek titkári hivatalához (Budapest, Baross-utca 10.). Minden lelkes, tanító, jegyző és intelligens gazda hazafias dolgot cselekszik, ha községében a gazdakör létesítését (földmívelők szövetkezését) előmozdítja.

Anyakönyvi bejegyzések.

1902. június 14-től 21-ig.

Születések:

Hajdú Pál, Kuruczleki Rozália, Lantos Sebestyén, Bori Antal, Gál Erzsébet, Gál Ferencz, Nagyistók Etel, Balázs Erzsébet, Szőke János, Bózsik Margit, Keller Julianna, Kása János, Verségi Rozália, Szórfi József.

Eljegyzések:

Justin Mihály, Varga Máriaival.

Házasságkötés:

Lévai Gáspár Gyovai Döme Annával. Szőke András Földi Zsófiával. Seregényi István Nárádi Ilonával.

Halálozások:

Bódi Franciska 15 hónapsz tudógyulladás. Gál Ferencz 2 napos veleszületett gyengeség. Gál Erzsébet 2 napos veleszületett gyengeség. Gyovai László 1 napos bélhurut. Justin Erzsébet 62 éves szívtágulás. Pápai Anna 11 hónapos tudógyulladás. Balázs Julianna 62 éves szívtágulás. Lévai Mihály 28 éves tudógümőkör. Gál Anna 6 éves veselobbanás. Szemerédi Anna 48 éves tudógümőkör. Kocsis Mária 18 éves tudógyenyő.

Szerkesztői üzenet.

Révész. Helyben. A kért dolgot nem volt közzétehető.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

A magyar kir. államvasutak gépgyárában készült a cséplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításán a legnagyobb kitüntetéssel, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32 szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű **GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,**
14, 16 és 20 lóerejű **COMPOUND-LOCOMOBILJAIT,** és végre

„**Millennium**” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marok-
rakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült **SACK-rendszerű** aczelöntésűkefével ellátott **EKÉIT** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.
Kizárólagos képviselő: **Fischhof Mór, Szeged.**

354/1902. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a kecskeméti kir. jbiróságnak 1901. évi Sp. II. 31. és 300. sz. végzése folytán dr. Darányi Ferencz ügyvéd által képviselt özv. gróf Pálffy Pálné felperes részére, Miskolczy Ferencz alperes ellen 1976 korona 29 fillér és 469 korona 97 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2180 koronára becsült ingóságokra a csongrádi kir. jbiróság 1902. V. 185. I. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, végrehajtást szenvedett lakásán Csongrádon leendő megtartása határidőül 1902. évi június hó 25-ik és következő napján délelőtti 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, sertések, épületfa anyagok, rozs, buza, árpa, köles, kukoricza, burgonya, széna és szalma termékek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Csongrádon, 1902. évi június hó 13.

R. Papp István
kir. bírósági végrehajtó.

2674/tkvi 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztár végrehajtónak, valamint Nagypál Imre csongrádi lakos és a mindsenti takarékpénztár csatlakozott végrehajthatóknak, Faragó Albert és neje elleni 4000 korona, 645 korona, 250 korona és 1780 korona s jár. iránti ügyében a tömörkényi 343 számú betétben A+1. sorszám alatt felvett 536/1. hrszámú ingatlanból s az azon épült üzemben álló gőzmalom és tartozékaiból Faragó Albertet illető felvett rész 2575 korona 10 fillér utóajánlati mint ezennel megállapított kikiáltási árban az 1902. évi július hó 15-ik napjának d. e. 9 órájkor a csongrádi kir. járásbiróság helyiségében árverés alá fog bocsátatni, s a kikiáltási áron alól nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismerésvényt átszolgáltatni, az utóajánlatot tevő kivételével, ki bánatpénz letétele nélkül is árverelhet.

Kelt Csongrádon, 1902. május 25-ikén.
A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Laurisín Miklós
kir. aljárásbíró.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank

Budapesten, V., Dorottya-utca 6. sz. saját ház.

Befizetett részvénytőke 30 millió korona.

A bank ujabbban a

jelzálog üzletet

vette fel üzleti körébe.

Jelzálogköcsönöket engedélyez földbirtokokra

és városi nagy bérházakra saját kibocsátású 4 százalékos záloglevelek alapján 20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyújtásokat a leggyorsabban bonyolítja le: minden megkeresést 48 óra alatt válaszbán részesít.

CZIMBALOM

hegedű, fuvola vagy bármily nemű hangszer tanítását — kotta szerint, vagy annélkül — elvállalom.

A tandíj havonként 10 korona, az órák száma hetenként három.

Czimbalmot is hangolok 2 koronáért.

Lakás II. ker. Szarvas-utca 18. szám.

Tisztelettel

SERESS ANTAL
a helybeli gyermekzenekar karnagya.

Speczialista SÉRV-KÖTŐKÉBEN.
Keleti-téle cs. és kir. szab. sérvkötő a legtekélyesebb ezen nemben — nem csúszik nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az eddigi sérvkötők hibáit.

Árak:
egyoldalu 6 frt.
ketoldalu 12 frt.

Gyáramban (alapított 1878.) készülnek ezenkívül: müllábak, mükezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenes-tartók, (Hessing-téle rendszer), orthopadai fűzők, haskötők, göncsérharisnyák és mindenféle gumiarúk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:
KELETI J. orvos sebészeti mű- és kötőszergyáros
Budapesten, IV. Koronaherceg-utca 17.
Nagyképes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PARIS 1900.-BAN.

Kéveköto aratógép
Fűkaszalógép.
Köszörükészülék,

«Daisy» marokkrakó aratógép,
Szénagyűjtőgereblye és
Kévekötofonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, miggépeinket nem látta sárainkat nem kérdezte
Olcso tartalékrészek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

ÉVI TERMELES:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-ut 30 szám.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, piteési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes-homlokzat-festékek, melyek másben földh itók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában külön-külön 16 krtól föhélé szállítanak és a mi a festék szintiztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért
Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.